

26A:11

Fastighetsägare, som ansökt om bruksrätt till allmän va-anläggning sedan ny va-taxa trätt i kraft, har inte ansetts berättigad att få betala engångsavgift för anslutning till anläggningen efter den äldre va-taxan oaktat erforderliga ledningar anlagts och byggnadslov för uppförande av bostadshus på fastigheten beviljats före taxeändringen och andra fastighetsägare under motsvarande förutsättningar må ha fått betala efter den äldre taxan.

Makarna A ägde en fastighet i Jönköpings kommun. Fastigheten är belägen inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning. När makarna den 22 april 1971 förvärvade fastigheten var den obebyggd. Ledningar för vatten och avlopp fram till tomtgränsen hade anlagts av kommunen år 1969. Den 16 september 1971 fick makarna byggnadslov för uppförande av ett enfamiljshus på fastigheten. Igångsättningstillstånd för byggnadsarbetet beviljades dock först den 29 juni 1972. Den 5 oktober samma år ingavs en sk servisanmälan från makarna till kommunens gatukontor. Fastighetens va-installation hade då redan kopplats till kommunens va-anläggning, vilket skedde i september 1972. -- Kommunen påförde makarna A anläggningsavgift med 11 040 kr i enlighet med en av kommunfullmäktige i Jönköping den 28 oktober 1971 antagen va-taxa, vilken trätt i kraft den 1 november samma år. Enligt kommunens dessförinnan gällande va-taxa - antagen år 1965 och sedermera ändrad i vissa avseenden - skulle motsvarande avgift ha uppgått till 2 320 kr.

Makarna A yrkade fastställt att de var berättigade att få avgiften beräknad enligt 1965 års va-taxa.

Kommunen bestred bifall till denna talan.

Till stöd för sin talan anförde makarna A – förutom vissa personliga skäl – följande: Det har förekommit att andra fastighetsägare har fått betala anslutningsavgift efter den äldre taxan, trots att varken byggnadslov beviljats eller servisanmälan gjorts. Kommunen borde ha upplyst om att servisanmälan skulle ha gjorts före den 1 november 1971 för att den gamla taxan skulle tillämpas. Eftersom ledningar anlagts till tomtgränsen redan år 1969 och byggnadslov beviljats före den 1 november 1971, hävdar makarna att avgiftsskyldighet skall anses ha uppkommit under 1965 års va-taxas giltighetstid. Makarnas speciella sociala situation och de svårigheter som uppstod att få igångsättningstillståndet utgör ett ytterligare skäl för att denna lägre taxa skall tillämpas.

Kommunen invände: Förbindelsepunkt för makarnas fastighet upprättades år 1969. Enligt 1955 års va-lag kunde dock avgift för obebyggd fastighet inte tas ut. Avgiftsskyldighet kan därför överhuvudtaget inte ha uppkommit förrän efter det att 1970 års va-lag trädde i kraft den 1 juli 1970. Enligt sistnämnda lag inträder avgiftsskyldighet när förbindelsepunkt upprättats och huvudmannen för va-anläggningen underrättat fastighetsägaren därom. Underrättelse om förbindelsepunktens läge har inte tillställts makarna A innan 1971 års va-taxa trädde i kraft. Den första kontakten mellan makarna A och tekniska nämnden, som företräder kommunen i dess egenskap av huvudman för va-anläggningen, togs när servisanmälan inkom till gatukontoret den 5 oktober 1972. Dröjsmålet med igångsättningstillståndet kan inte läggas kommunen till last.

Va-nämnden yttrade:

I lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar föreskrives skyldighet för ägare av fastighet inom verksamhetsområdet för sådan anläggning att under vissa förutsättningar genom avgift bidra till kostnaderna för anläggningen. Avgiftsskyldigheten inträder enligt 9 § andra stycket samma lag när huvudmannen för anläggningen upprättat förbindelsepunkt för fastigheten och underrättat fastighetsägaren därom. Vid beräkningen av avgiftsskyldighetens omfattning skall tillämpas den va-taxa som gäller, när avgiftsskyldigheten inträder. Någon rätt för fastighetsägare att genom betalning i förväg få sin avgift beräknad enligt annan taxa kan inte grundas på lagens bestämmelser.

Va-nämnden har att pröva den föreliggande tvistefrågan uteslutande enligt de rättsgrundsatser som kommit till uttryck i nyssnämnda lag. Det nu sagda innebär bl a att de rent personliga förhållanden som makarna A åberopat till stöd för sin talan inte får tillmätas betydelse vid prövningen.

Kommunens avgiftsberäkning grundar sig på 1971 års va-taxa. Denna taxa trädde i kraft den 1 november samma år. Själva taxan innehåller inte någon bestämmelse enligt vilken fastighetsägare, för vilken avgiftsskyldighet inträder efter nämnda dag, kan berättigas att få sin avgift beräknad efter en förut gällande taxa.

Det förhållandet att makarna A fått sin ansökan om byggnadslov beviljad före den 1 november 1971 kan inte tilläggas den innebörden att avgiftsskyldighet därigenom inträtt för dem i förhållande till kommunen såsom huvudman för den allmänna anläggningen. Att behövligt igångsättningstillstånd för den tillämnade bebyggelsen blivit fördröjt inverkar ej heller på frågan, när avgiftsskyldighet skall anses ha inträtt. Det nu anförda innebär att avgiftsskyldighet för makarna i vart fall inte kan anses ha uppkommit, förrän efter den tidpunkt när de genom s k servisanmälan begärt att få bruka kommunens va-anläggning. Vid denna tid hade 1971 års va-taxa redan trätt i kraft och denna taxa skall således enligt lag och sin egen ordalydelse tillämpas vid avgiftsberäkningen.

Makarna A har såsom skäl för bifall till sin talan även åberopat att några fastighetsägare i motsvarande situation fått sin avgift bestämd enligt den äldre va-taxan. Va-nämnden har inte möjlighet att bedöma, om påståendet är riktigt. Oavsett hur därmed förhåller sig, kan emellertid den omständigheten att avsteg tidigare må ha gjorts från gällande lag och va-taxa inte få leda till att tvistefrågan i detta mål bedömes annorledes än efter lagens och taxans bestämmelser.

Va-nämnden finner således att makarna A:s anspråk på att få sin avgiftsfråga bedömd efter 1965 års va-taxa inte kan vinna bifall.

Va-nämnden lämnade makarna A:s talan utan bifall.

Beslut: 1975-11-28, BVA 46

Mål nr: VA 61/73

Litteratur: prop. 1970:118 s. 133

Bouvin-Hedman s. 89 och 105